III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
(Львів, 28–29 січня 2017 р.)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ УЧНІВ 9 КЛАСУ (максимально – 70 балів)

1. Уявіть, що Ви єгипетський купець із міста Александрія, котрий живе наприкінці XV ст. Вам необхідно доправити ваші товари далеко на північ Європи – до Стокгольма. Шлях до цього міста доволі довгий і проходить через міста Афіни, Стамбул, Варну, Ясси, Будапешт, Краків, Ґданськ, Кальмар. Розкажіть, якими країнами Вам довелося мандрувати під час своєї поїздки, які товари Ви повезли на північ і що збираєтеся імпортувати звідтіля, зрештою, назвіть дві-три важливі події, які проходили у цьому регіоні у зазначений період, та одного-двох визначних діячів того часу, яких Ви могли зустріти (**10 балів**).

2. Вам доручили виступи на учнівській історичній конференції із доповіддю на тему «Розвиток державності на українських землях від I тисячоліття до нашої ери до серединиXVIIст.». Перерахуйте по пунктах основні державні утворення, які будуть згадані у Вашому виступі, та подайте їх коротку характеристику (3–4 речення), у якій вкажіть територію, яку вони займали, форму державного правління, визначних володарів. Не забудьте підсумувати свою роботу належним висновком! (**10 балів**).

3. Заповніть таблицю, розподіливши у відповідних клітинках події з історії України та всесвітньої історії, що відбулися в одному столітті (**10 балів**).

Століття	**Історія України**
IV ст.	
IX ст.	
XI ст.	
XIII ст.	
XV ст.	
XVI ст.	

а) початок правління у Києві князя Олега Віщого; б) битва під Ґрюнвальдом; в) Міланський едикт імператора Костянтина I Великого; г) Лівонська війна; д) заснування Делійського султанату; е) перший хрестовий похід; є) перша писемна згадка про Львів; ж) правління у державі ацтеків Монтесуми I; з) будівництво храму святої Софії Київської; і) Верденський договір між синами Людовіка Благочестивого.

4. Поясніть наведені історичні поняття та терміни: «мануфактура», «халіфат», «колонізація», «бунчук», «конфуціанство». **(10 балів)**

5. Перед Вами представлено зображення зброї, якою була винайдена та користувались людством впродовж двох останніх десятиліть. Оберіть та вкажіть зброю, якою могли користуватися українські козаки у XVI–XVII ст. (**5 балів**)

А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**
		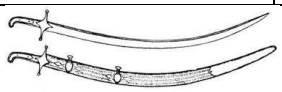		
Е	**Є**	**Ж**	**З**	**І**
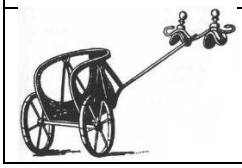				

6. Кораблі та торговий і військовий флот завжди відігравали важливу роль у житті людства. Перед вами представлено чотири корабля епохи античності, середньовіччя та ранньомодерного часу – а) дракар вікінгів; б) каравела; в) грецька трієра; г) китайська джонка. Спробуйте їх ідентифікувати та укладіть необхідну відповідність (**4 бали**).

1	2	3	4
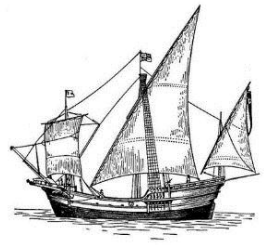	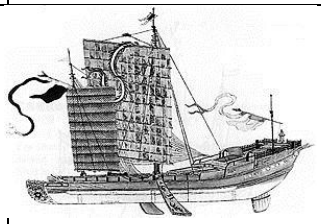	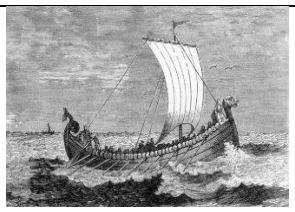	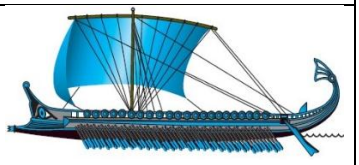

7. Розташуйте у хронологічній послідовності події з історії та часів Столітньої війни. (**4 бали**).

А) битва при Азенкурі; Б) страта Жанни д'Арк; В) битва при Пуатьє; Г) Жакерія.

8. Розташуйте у хронологічній послідовності події з історії культури українських земель XV–XVII ст. (**4 бали**):

а) створення Пересопницького Євангелія; б) публікація «Апостола» Івана Федорова; в) поява праці Юрія Котермака Дрогобича «Iudicium pronosticon Anni MCCCCLXXXIII»; г) створення Київського колегіуму.

9. Встановіть відповідність між назвами творів видатних митців, художників, письменників і філософів епохи Відродження та їх творами. (**7 балів**)

а) Пітер Брейґель; б) Леонардо да Вінчі; в) Рембрандт ван Рейн; г) Еразм Роттердамський; д) Миколай Коперник; е) Мігель де Сервантес; є) Мікеланджело Буонарроті.

1) «Дон Кіхот».
2) «Сліпі», «Мисливці на снігу», «Мізантроп», «Тріумф смерті».
3) «Похвала глупоті».
4) «Давид», «Страшний суд», «Мадонна Доні».
5) «Мона Ліза», «Таємна вечеря», «Пані з горностаєм».
6) «Про обертання небесних сфер».
7) «Нічна варта», «Повернення блудного сина», «Автопортрет із Саскією на своїх колінах».

10. Перед Вами представлено декілька логічних рядів, у яких названі особи, міста чи поняття, що чимось між собою пов'язані. Ваше завдання виявити, вказати зайву особу, поняття чи місто та пояснити причини свого вибору (**6 балів**).

а) цех, підмайстер, партач, «штука», магнат.

б) Біла Церква, Переяслав, Корсунь, Чернігів, Чигирин, Черкаси, Канів.

в) Самійло Кішка, Михайло Дорошенко, Іван Вишенський, Петро Конашевич-Сагайдачний, Марко Жмайло.